

Motion till riksdagen 2024/25:1987

av Ann-Sofie Alm (M)

Regionala flygplatser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka åtgärder som behövs för att säkra och utveckla Sveriges regionala flygplatser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tillförlitliga kommunikationer är helt avgörande för näringslivet i ett stort, avlångt land som Sverige. Våra regionala flygplatser är ett nav och en förutsättning för många företags verksamheter. Näringslivet har anläggningar, ägare, kunder och leverantörer runt om i Sverige liksom utomlands, vilket kräver goda kommunikationer och pålitliga, snabba godstransporter och flyget är ofta helt avgörande.

Covid-19-pandemin vände upp och ned på den världen. Flygbranschen befinner sig fortfarande under återhämtning. Regionala flygplatser är samhällsviktiga på många sätt. Utöver det kommersiella flyget som är viktigt både för privatpersoner och för näringslivet hanterar regionala flygplatser även flyg i form av sjuktransporter, militärt flyg samt nationellt och internationellt brandflyg.

För Sveriges totalförsvar har de regionala flygplatserna en stor uppgift och ett stort ansvar. Göteborg Stallbacka Airport är en sådan regional flygplats som är oerhört viktig för sitt närområde. Om man ser hur Rysslands fullskaliga krig mot Ukraina initialt utspelade sig så var infrastrukturen och de stora flygplatserna det som missilerna slog ner på först. De mindre flygplatserna är därför mycket viktiga även i ofred.

I Trollhättan med omnejd finns bland annat delar av Sveriges och Europas ledande flyg- och rymdindustri. Att infrastrukturen till denna högteknologiska högborg inte stängs av är viktigt ur ett forskningsperspektiv, ett tillväxtperspektiv, ett miljö- och klimatperspektiv och ett försvarsperspektiv för hela Sverige och globalt. Göteborg Stallbacka Airport liksom många av de andra mindre flygplatserna är också nödvändiga ur ett beredskapsperspektiv.

De regionala flygplatserna ägs och drivs nästan uteslutande av enskilda kommuner och saknar därför en gemensam huvudman. I fredstid har detta hittills inte varit någon större fråga, men i planeringen för ett stärkt civilt försvar blir frågan om ansvar och ledning viktig för att inte skapa osäkerhet i totalförsvarsplaneringen. De regionala flygplatserna ligger till grund för försvarets förmåga till snabb omgruppering och spridning av luftstridskrafter.

Göteborg Stallbacka Airport används av, och ligger i omedelbar närhet till, F7 Såtenäs. För att uppnå en större säkerhet och trygghet, som även kan innebära att klara skarpa lägen utan dramatik, behöver flygplatsen öva betydligt mer tillsammans med Försvarsmakten än vad länsstyrelsen nu tillåter. Här behöver regeringen snarast se över hur detta kan åtgärdas. Åtgärder kommer också vara nödvändiga för att både säkra privatpersoners och näringslivets behov av resor och frakt av gods samtidigt som de övriga samhällsviktiga funktionerna tryggas. Detta är viktigt för hela regionens fortsatta utveckling och för att förhindra att flygplatser läggs ner eller att flyglinjer försvinner.

Det finns en uppenbar risk att en flygplats som lagts i malpåse stängs för gott. Att upprätthålla driften och därifrån återstarta trafiken på en flygplats är betydligt billigare än att starta från grunden. Det är svårt för kommuner med liten budget och stora behov inom många områden som vård, skola och omsorg att politiskt prioritera beslut om att återöppna flygplatsen när den en gång stängts ner. Samtidigt är dessa regionala flygplatser, som alla vet, av enorm betydelse för den enskilde kommunens attraktivitet och för att hela Sverige ska leva.

Därför är det viktigt att kommuner och regioner, och naturligtvis näringslivet, som önskar att flygplatsen blir kvar också lägger i sina resepolicyer att deras personal och förtroendevalda får flyga när de ska till olika förrättningar och uppdrag. Idag lägger regioner och kommuner stora pengar i bidrag till öppethållandet av flygplatsen men motverkar detta genom att förbjuda att man de facto nyttjar flyget för resor, som ett slags näringsförbud. En åtgärd som skulle kunna utredas är en nationell flygstyrelse, likt den rymdstyrelse vi redan har. Flyget är inte bara ett färdmedel utan mer av ett säkerhetspolitiskt riksintresse vars frågor ligger i många olika departement.

Ann-Sofie Alm (M)